

Οδηγίες πρόληψης και αντιμετώπισης κρουσμάτων COVID-19 σε ιδιωτικά πλοία αναψυχής

1. Σκοπός

Οι οδηγίες αφορούν στα ιδιωτικά πλοία αναψυχής που βρίσκονται στην ελληνική Επικράτεια.

Οι ακόλουθες οδηγίες αναπτύχθηκαν λαμβάνοντας υπόψη τα επιστημονικά δεδομένα για τη μετάδοση του SARS-CoV-2 (μετάδοση από άτομο σε άτομο μέσω σταγονιδίων ή μέσω επαφής) και βασίζονται σε οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>), του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νοσημάτων (<https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19-pandemic>) και της Ευρωπαϊκής Κοινής Δράσης EU HEALTHY GATEWAYS (<https://www.healthygateways.eu/Novel-coronavirus>).

2. Γενικές συστάσεις

Συνιστάται το τουριστικό κοινό, ιδιαίτερα οι ευάλωτες ομάδες όπως αυτές ορίζονται από το Υπουργείο Υγείας, που χρησιμοποιεί ιδιωτικά πλοία αναψυχής να αποφεύγει προορισμούς απομακρυσμένους στους οποίους θα είναι δύσκολη η αναζήτηση ιατρικής βοήθειας εάν χρειαστεί. Επίσης, συνιστάται να αποφεύγονται προορισμοί σε απομακρυσμένες περιοχές όπου δεν υπάρχουν οργανωμένες δομές παροχής υγειονομικής φροντίδας.

3. Καθορισμός του μέγιστου αριθμού επιβατών

Ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός επιβατών στα ιδιωτικά πλοία αναψυχής είναι ίσος με τον εκάστοτε προβλεπόμενο στη σχετική νομοθεσία.

4. Βιβλίο καταγραφής επιβαινόντων διαγνωστικός έλεγχος, εμβόλια και κατάσταση υγείας

Σε κάθε ιδιωτικό πλοίο αναψυχής τηρείται κατάσταση επιβατών και πληρώματος κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του ν. 4256/2014 (Α' 92), η οποία περιέχει επιπλέον και τηλέφωνο επικοινωνίας προσβάσιμο για τις επόμενες 14 ημέρες. Η κατάσταση επιβαινόντων θα είναι διαθέσιμη για έλεγχο από τις λιμενικές και τις υγειονομικές αρχές σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή. Πριν την επιβίβαση φιλοξενούμενων (κάθε άτομο εκτός της οικογένειας/ νοικοκυριού του ιδιοκτήτη), συνιστάται να γίνεται έλεγχος αυτών με ταχύ αντιγονικό τεστ (rapid test) εντός 24 ωρών πριν την επιβίβαση ή μοριακό τεστ (PCR) εντός 72 ωρών πριν την επιβίβαση.

Στην περίπτωση που στο πλοίο υπάρχει πλήρωμα τότε κατά την πρώτη ανάληψη καθηκόντων του πληρώματος (τόσο για τους εμβολιασμένους ή νοσήσαντες όσο και για τους μη εμβολιασμένους ή μη νοσήσαντες) θα πρέπει να γίνεται διαγνωστικός έλεγχος με rapid test ή PCR test, εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών, πριν προσέλθουν για πρώτη φορά στο πλοίο.

Το πλήρωμα το οποίο δε διαθέτει πιστοποιητικά εμβολιασμού ή νόσησης, σύμφωνα τα προβλεπόμενα στη σχετική νομοθεσία, θα υποβάλλεται σε διαγνωστικό έλεγχο όπως ορίζεται από

την ισχύουσα νομοθεσία για τους εργαζόμενους σε τουριστικές εγκαταστάσεις. Σε αυτή την περίπτωση, το πλήρωμα θα πρέπει να έχει διαθέσιμα τα αποτελέσματα επί του πλοίου, σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή, για έλεγχο από τις Λιμενικές και τις Υγειονομικές Αρχές. Όλα τα μέλη του πληρώματος τα οποία διαθέτουν πιστοποιητικά εμβολιασμού ή νόσησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική νομοθεσία, συνιστάται το πενήντα τοις εκατό (50 %) αυτών να υποβάλλεται εναλλάξ, μία (1) φορά την εβδομάδα σε εργαστηριακό έλεγχο με τη χρήση ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου κορωνοϊού COVID-19 (rapid –test).

Για τους επιβάτες των ιδιωτικών πλοίων αναψυχής συνιστάται ο έλεγχος με αυτοδιαγνωστικό τεστ (self test), ανά 3-4 ημέρες κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

Επιπλέον, σε κάθε πλοίο θα τηρείται από τον Πλοίαρχο ή τον Κυβερνήτη βιβλίο παρακολούθησης της κατάστασης υγείας των επιβαινόντων. Τα μέλη του πληρώματος και οι επιβάτες θα πρέπει να μετρούν μία φορά την ημέρα τη θερμοκρασία σώματος η οποία θα καταγράφεται στο βιβλίο παρακολούθησης της κατάστασης υγείας των επιβαινόντων. Το βιβλίο θα είναι διαθέσιμο για έλεγχο από τις από τις λιμενικές και τις υγειονομικές αρχές σε ηλεκτρονική ή εκτυπωμένη μορφή. Σε περίπτωση που στο βιβλίο δεν καταγράφονται τα αποτελέσματα των μοριακών ελέγχων, το πλήρωμα θα πρέπει να έχει διαθέσιμα τα αποτελέσματα επί του πλοίου, κατά την διάρκεια εκτέλεσης των καθηκόντων του, σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή, για έλεγχο από τις λιμενικές και τις υγειονομικές αρχές.

Συνιστάται το πλήρωμα να εμβολιάζεται με εμβόλιο για τον κορωνοϊό SARS-CoV-2 όταν αυτό είναι εφικτό σύμφωνα με την προτεραιότητα που καθορίζεται στο Εθνικό Σχέδιο Εμβολιαστικής Κάλυψης για COVID-19.

Εάν κάποιος από τους επιβαίνοντες αναπτύξει συμπτώματα λοίμωξης COVID-19 (βήχα, πυρετό, δύσπνοια, αιφνίδια εκδήλωση ανοσμίας, αγευσίας ή δυσγευσίας, κακουχία, φαρυγγαλγία), τότε αυτό θα πρέπει να καταγραφεί στο βιβλίο παρακολούθησης της κατάστασης υγείας των επιβαινόντων και θα πρέπει να ενεργοποιηθεί το σχέδιο για τη διαχείριση ενδεχόμενου κρούσματος COVID-19.

5. Αναφορά ενδεχόμενου κρούσματος COVID-19 στην αρμόδια αρχή

Σύμφωνα με τον Διεθνή Υγειονομικό Κανονισμό (ΔΥΚ 2005), ο Πλοίαρχος ή Κυβερνήτης του πλοίου πρέπει να ενημερώσει αμέσως την αρμόδια αρχή του επόμενου λιμένα, πριν την άφιξή του, για κάθε κίνδυνο δημόσιας υγείας επί του πλοίου, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε περίπτωσης ασθένειας για την οποία υπάρχει υποψία ότι είναι μολυσματικού χαρακτήρα. Η εν λόγω ενημέρωση διενεργείται συμπληρώνοντας και υποβάλλοντας ηλεκτρονικά ή με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο τη Ναυτιλιακή Δήλωση Υγείας του Παραρτήματος 1 (Maritime Declaration of Health-MDH). Ο Πλοίαρχος ή ο Κυβερνήτης ενημερώνει επιπλέον την αρμόδια αρχή του λιμένος σχετικά με τον αριθμό των επιβαινόντων (πλήρωμα και επιβάτες). Ο Πλοίαρχος ή ο Κυβερνήτης θα πρέπει να γνωρίζει σε ποια αρχή θα πρέπει να αναφέρει τυχόν ενδεχόμενο περιστατικό μολυσματικής νόσου ή οποιονδήποτε άλλο κίνδυνο για τη δημόσια υγεία επί του πλοίου.

Εάν κάποιο άτομο επί του πλοίου (μέλος του πληρώματος ή επιβάτης) παρουσιάζει συμπτώματα συμβατά με τη λοίμωξη COVID-19 (ένα ή περισσότερα από τα εξής: βήχα, πυρετό, δύσπνοια, αιφνίδια εκδήλωση ανοσμίας, αγευσίας ή δυσγευσίας, κακουχία, φαρυγγαλγία), αυτό πρέπει να αναφέρεται αμέσως στην αρμόδια αρχή με τους τρόπους που προαναφέρθηκαν. Είναι σημαντική η άμεση ενημέρωση των αρμόδιων υγειονομικών αρχών για να προσδιοριστεί εάν είναι διαθέσιμη στο λιμάνι η ικανότητα μεταφοράς, απομόνωσης, εργαστηριακής διάγνωσης και φροντίδας του ενδεχόμενου κρούσματος COVID-19. Το πλοίο μπορεί να κληθεί να καταπλεύσει σε άλλο λιμάνι, εάν δεν είναι διαθέσιμο το απαραίτητο δυναμικό του λιμένα, ή εάν δικαιολογείται από την ιατρική

κατάσταση του ενδεχόμενου κρούσματος COVID-19. Είναι σημαντικό όλες οι διευθετήσεις να γίνονται το συντομότερο δυνατό ώστε να ελαχιστοποιηθεί η παραμονή ενδεχόμενων κρουσμάτων στο πλοίο.

6. Σχέδιο έκτακτης ανάγκης για τη διαχείριση ενδεχόμενου κρούσματος COVID-19

Θα πρέπει όλα τα πλοία να διαθέτουν ένα σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης και ένα σχέδιο απομόνωσης για ενδεχόμενα κρούσματα COVID-19 με βάση τις οδηγίες του ΕΟΔΥ «Οδηγίες προς τις υγειονομικές αρχές και τους φορείς εκμετάλλευσης πλοίων που παραμένουν σε μακροχρόνιο ελλιμενισμό σε λιμένες (ΕΕ και ΕΟΧ) κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19» οι οποίες είναι διαθέσιμες εδώ:

<https://eody.gov.gr/odigies-pros-tis-ygeionomikes-arches-kai-toys-foreis-ekmetalleysis-ploion-poy-paramenoun-se-makrochronio-ellimenismo-se-limenes-ee-kai-eoch-kata-ti-diarkeia-tis-pandimias-covid-19/>

7. Διαχείριση ενδεχόμενου ή επιβεβαιωμένου κρούσματος

Εάν κάποιος από τους επιβαίνοντες είναι ενδεχόμενο ή επιβεβαιωμένο εργαστηριακά κρούσμα COVID-19 πρέπει άμεσα να ενημερωθεί η αρμόδια λιμενική και υγειονομική αρχή του λιμένος και ο ΕΟΔΥ. Για τη διαχείριση ενδεχόμενου κρούσματος πρέπει να χρησιμοποιηθούν οι οδηγίες του ΕΟΔΥ όπως αυτές περιγράφονται παρακάτω:

ΕΟΔΥ - «Οδηγίες προς τις υγειονομικές αρχές και τους φορείς εκμετάλλευσης πλοίων που παραμένουν σε μακροχρόνιο ελλιμενισμό σε λιμένες (ΕΕ και ΕΟΧ) κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19» <https://eody.gov.gr/odigies-pros-tis-ygeionomikes-arches-kai-toys-foreis-ekmetalleysis-ploion-poy-paramenoun-se-makrochronio-ellimenismo-se-limenes-ee-kai-eoch-kata-ti-diarkeia-tis-pandimias-covid-19/>

8. Επάρκεια και ορθή χρήση μέσων ατομικής προστασίας

Συνιστάται να υπάρχουν επαρκείς ποσότητες αντισηπτικών, απολυμαντικών, μέσων ατομικής προστασίας και ειδών καθαρισμού. Στο κιβώτιο πρώτων βοηθειών πρέπει να υπάρχει ψηφιακό θερμόμετρο υπερύθρων ακτίνων και παλμικό οξύμετρο δαχτύλου. Συνιστάται να υπάρχουν γραπτές οδηγίες για την ορθή χρήση των μέσων ατομικής προστασίας και το πλήρωμα των πλοίων να έχει γνώση της χρήσης τους.

Πληροφορίες για τα μέσα ατομικής προστασίας για τα μέλη του πληρώματος, ανάλογα και με τα καθήκοντα τους επί του πλοίου και την ορθή χρήση τους είναι διαθέσιμες στην αγγλική γλώσσα από την Ευρωπαϊκή Κοινή Δράση HEALTHY GATEWAYS στον παρακάτω σύνδεσμο:

https://www.healthygateways.eu/Portals/0/plcdocs/EUHG_PPE_Overview_24_04_2020_F.pdf?ver=2020-04-27-141221-467

Κατάλληλες διαδικασίες τοποθέτησης και αφαίρεσης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)/ βέλτιστες πρακτικές για τα ΜΑΠ είναι διαθέσιμες από τον ΕΟΔΥ στις παρακάτω ιστοσελίδες:

- ΕΟΔΥ - COVID-19 – Οδηγίες για τη χρήση μάσκας από το κοινό <https://eody.gov.gr/covid-19-odigies-gia-ti-chrisi-maskas-apo-to-koino/>
- ΕΟΔΥ - ΣΕΙΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ (ΕΝΔΥΣΗΣ) ΚΑΙ ΑΦΑΙΡΕΣΗΣ ΤΟΥ ΑΤΟΜΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ <https://eody.gov.gr/wp-content/uploads/2020/03/PPE-donning-doffing.pdf>

9. Συστάσεις για το πλήρωμα και τους επιβάτες

Επισκέπτες και συνεργεία στο πλοίο

Θα πρέπει να αποφεύγονται οι επισκέψεις στο πλοίο και κάθε είδους συνάθροιση που θα υπερβαίνει τον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό ατόμων εντός του πλοίου όπως αυτός προσδιορίζεται στην παρ. 3. Εάν εισέλθουν στο πλοίο εξωτερικά συνεργεία θα πρέπει να τηρούνται οι αποστάσεις του 1,5 μέτρων και συνιστάται η χρήση μάσκας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική νομοθεσία τόσο από τα μέλη του εξωτερικού συνεργείου όσο και από τους επιβαίνοντες κατά τη διάρκεια παραμονής των μελών του εξωτερικού συνεργείου στο πλοίο. Επίσης οι εγκαταστάσεις υγιεινής του πλοίου δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται από τα εξωτερικά συνεργεία.

Χρήση μέσων ατομικής προστασίας

Εάν στο πλοίο επιβαίνουν άτομα από δύο ή περισσότερες οικογένειες/νοικοκυριά, συνιστάται η χρήση μάσκας από όλους τους επιβαίνοντες στους εσωτερικούς χώρους του πλοίου. Κατά την επίσκεψη σε στεγασμένες εγκαταστάσεις της στεριάς συνιστάται η χρήση μάσκας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική νομοθεσία.

Συνιστάται η χρήση γαντιών κατά τον ανεφοδιασμό καυσίμων, κατά την πρόσδεση, καθώς και άλλων διαδικασιών που χρειάζεται να αγγιχθούν επιφάνειες εξοπλισμού που χρησιμοποιούνται από πολλά άτομα και δεν υπάρχει κοντά εγκατάσταση για το πλύσιμο των χεριών αλλά ούτε και σταθμός με αντισηπτικά. Η τοποθέτηση και η αφαίρεση των γαντιών θα γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες ορθής εφαρμογής τους. Τονίζεται ότι η χρήση γαντιών δεν υποκαθιστά το πλύσιμο των χεριών, πριν και μετά την αφαίρεση των γαντιών πρέπει να εφαρμόζεται υγιεινή των χεριών με σαπούνι και νερό ή με αντισηπτικό.

Ατομική υγιεινή

Θα πρέπει να εφαρμόζεται η υγιεινή των χεριών με σαπούνι και νερό. Αν τα χέρια δεν είναι εμφανώς λερωμένα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί εναλλακτικά αλκοολούχο αντισηπτικό διάλυμα περιεκτικότητας αλκοόλης 70%. Τονίζεται ότι η χρήση γαντιών δεν υποκαθιστά το πλύσιμο των χεριών, πριν και μετά την αφαίρεση των γαντιών πρέπει να εφαρμόζεται υγιεινή των χεριών με σαπούνι και νερό ή με αντισηπτικό.

Στην είσοδο των εσωτερικών στεγασμένων χώρων του πλοίου συνιστάται να υπάρχουν σταθμοί αντισηπτικών.

Θα πρέπει να εφαρμόζεται σωστά η ορθή αναπνευστική υγιεινή, δηλαδή η κάλυψη του στόματος και της μύτης με χαρτομάντιλο κατά τον πταρμό και τον βήχα και στη συνέχεια απόρριψη αυτού σε πλαστική σακούλα και εφαρμογή αντισηπτικού στα χέρια. Για αυτό το σκοπό, θα πρέπει να έχει ληφθεί πρόνοια για τον αντίστοιχο εξοπλισμό (χαρτομάντιλα ή χάρτινες πετσέτες, γάντια μιας χρήσεως, πλαστική σακούλα, κ.λπ.).

Θα πρέπει να αποφεύγεται το άγγιγμα του προσώπου, της μύτης και των ματιών.

Κοινωνική απόσταση

Κατά τις επισκέψεις σε εσωτερικούς στεγασμένους χώρους και εξωτερικούς πολυσύχναστους χώρους στις εγκαταστάσεις της στεριάς συνιστάται να διατηρείται η κοινωνική απόσταση 1,5 μέτρων μεταξύ των ατόμων και η χρήση της μάσκας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική νομοθεσία.

10. Αερισμός και κλιματισμός

Συνιστάται ο φυσικός αερισμός των χώρων όσο και όπου αυτό είναι εφικτό. Επιπρόσθετα, και όπου αυτά εφαρμόζονται, ισχύουν τα προβλεπόμενα στη σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας

«Λήψη μέτρων διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας από ιογενείς και άλλες λοιμώξεις κατά τη χρήση κλιματιστικών μονάδων», με έμφαση στην μη ανακυκλοφορία του αέρα όπου αυτό είναι εφικτό να εφαρμοστεί.

11. Καθαριότητα και απολύμανση χώρων

Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού συνιστάται ο συχνός καθαρισμός του πλοίου με απορρυπαντικά και απολυμαντικά, με επιμέλεια και ιδιαίτερη έμφαση σε επιφάνειες που αγγίζονται συχνά, όπως χειρολαβές, κουπαστές, κτλ, καθώς και στις τουαλέτες.

Οδηγίες για την καθαριότητα και την απολύμανση των χώρων δίνονται στην εγκύκλιο 30/3 /2020 Αριθμ. Πρωτ. Δ1γ/Γ.Π/οικ.21536 του Υπουργείου Υγείας, με θέμα: «Εφαρμογή μέτρων καθαρισμού και απολύμανσης σε πλωτά μέσα σε περίπτωση μεταφοράς ενδεχόμενου ή επιβεβαιωμένου κρούσματος COVID-19».

12. Αποφυγή συναλλαγών δια ζώσης

Συνιστάται να προτιμώνται οι ηλεκτρονικές συναλλαγές, οι παραγγελίες, οι αγορές υπηρεσιών και αγαθών, εξοπλισμού, και να προτιμάται η τηλεφωνική συνεννόηση όσο αυτό είναι δυνατό.

13. Παραρτήματα

Παράρτημα 1

MODEL OF MARITIME DECLARATION OF HEALTH

To be completed and submitted to the competent authorities by the masters of ships arriving from foreign ports.

Submitted at the port of Date
Name of ship or inland navigation vessel Registration/TMO No arriving from sailing to
(Nationality)(Flag of vessel) Master's name
Gross tonnage (ship)
Tonnage (inland navigation vessel)
Valid Sanitation Control Exemption/Control Certificate carried on board? Yes No Issued at date
Re-inspection required? Yes No
Has ship/vessel visited an affected area identified by the World Health Organization? Yes No
Port and date of visit
List ports of call from commencement of voyage with dates of departure, or within past thirty days, whichever is shorter:

Upon request of the competent authority at the port of arrival, list crew members, passengers or other persons who have joined ship/vessel since international voyage began or within past thirty days, whichever is shorter, including all ports/countries visited in this period (add additional names to the attached schedule):

(1) Name joined from: (1) (2) (3)
(2) Name joined from: (1) (2) (3)
(3) Name joined from: (1) (2) (3)

Number of crew members on board
Number of passengers on board

Health questions

- (1) Has any person died on board during the voyage otherwise than as a result of accident? Yes No
If yes, state particulars in attached schedule. Total no. of deaths
- (2) Is there on board or has there been during the international voyage any case of disease which you suspect to be of an infectious nature? Yes No If yes, state particulars in attached schedule.
- (3) Has the total number of ill passengers during the voyage been greater than normal/expected? Yes No
How many ill persons?
- (4) Is there any ill person on board now? Yes No If yes, state particulars in attached schedule.
- (5) Was a medical practitioner consulted? Yes No If yes, state particulars of medical treatment or advice provided in attached schedule.
- (6) Are you aware of any condition on board which may lead to infection or spread of disease? Yes No
If yes, state particulars in attached schedule.
- (7) Has any sanitary measure (e.g. quarantine, isolation, disinfection or decontamination) been applied on board? Yes No
If yes, specify type, place and date
- (8) Have any stowaways been found on board? Yes No If yes, where did they join the ship (if known)?
- (9) Is there a sick animal or pet on board? Yes No

Note: In the absence of a surgeon, the master should regard the following symptoms as grounds for suspecting the existence of a disease of an infectious nature:

- (a) fever, persisting for several days or accompanied by (i) prostration; (ii) decreased consciousness; (iii) glandular swelling; (iv) jaundice; (v) cough or shortness of breath; (vi) unusual bleeding; or (vii) paralysis.
- (b) with or without fever: (i) any acute skin rash or eruption; (ii) severe vomiting (other than sea sickness); (iii) severe diarrhoea; or (iv) recurrent convulsions.

I hereby declare that the particulars and answers to the questions given in this Declaration of Health (including the schedule) are true and correct to the best of my knowledge and belief.

Signed

Master

Countersigned

Ship's Surgeon (if carried)

Date